

Geoforum Sveriges verksamhetsplan 2021

Geoforum Sveriges verksamhetsplan 2021

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Geodata – för smart och hållbar samhällsutveckling	2
2.1 Användningsområde	2
2.2 Stora värden skapas genom samarbete	2
3. Organisation	3
3.1 Medlemmar	3
3.2 Årsmöte	3
3.3 Styrelse	3
3.4 Kansli	3
4. Vision	3
5. Fokusområde	4
5.1 Digital samhällsbyggnadsprocess och smarta hållbara samhällen med hjälp av geodata	4
5.2 Öppna geodata för ökad digitalisering och samhällsnytta	4
5.3 Ökad kunskap och kompetens inom och genom geodata	5
6. Arbetssätt	5
6.1 Arbetssätt inom våra fokusområden	6
7. Mötesplatser	6
7.1 Webbinarier och workshoppas	7
7.2 Arbeta smart inom planering & byggande 2021	7
7.3 Smart City Stockholm	7
7.4 Webbinarier och workshoppas	7
7.5 UAS Forum 2021	7
7.6 Position – för digitalt samhällsbyggande 2030	7
8. Medlemsnytta	8

1. Inledning

Det här är styrelsen för Geoforum Sveriges, 885001-4591, förslag till verksamhetsplan 2021. Verksamhetsplanen fastställs på föreningens årsmöte den 14 april 2021.

Geoforum Sveriges verksamhetsplan utgör grunden för styrelsens och kansliets arbete. Prioriteringar inom verksamheten mellan olika aktiviteter görs under året av styrelsen och vd utifrån bedömd medlemsnytta samt utifrån förutsättningarna under innevarande år och på längre sikt.

2. Geodata – för smart och hållbar samhällsutveckling

Geodata är information kopplad till ett geografiskt läge. Det finns stora samhällsvinster att hämta om vi tillvaratar de värden som finns i såväl traditionella geodata (kartdata om till exempel infrastruktur, fastigheter, befolkning och miljöinformation) som geodata i form av satellitdata, drönbilder, positioneringsdata från mobiltelefoner och sensordata inom sakernas internet (IoT, Internet of Things).

Under de senaste åren har den civila och professionella användningen av geodata stigit markant. Geodata finns i många olika plattformar, som till exempel appar, mobiltelefoner och på sociala medier, som en del av människors vardag.

Geodata spelar en allt större roll i vårt datadrivna samhälle och är en viktig byggsten i digitaliseringen. Till exempel kan stora mängder ostrukturerade data kombineras och visualiseras med stöd av kartor och annan geodata i geografiska informationssystem (GIS). Det ger djupare insikter om mönster och samband, vilket bäddar för smartare beslut lokalt, regionalt och nationellt samt inom verksamheter.

2.1 Användningsområden

Det finns många aktuella exempel på hur geodata och GIS kommer till stor samhällsnytta inom olika områden.

Geodata och digitalisering är en förutsättning för att nå de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030. Geodata behövs för att mäta utvecklingen nationellt och internationellt och kan bidra till lösningar på samhällsutmaningar inom majoriteten av de 17 utpekade målen.

Att geodata används inom epidemiologi, för analys och visualisering av smittspridning, blev tydligt under pandemiåret 2020. Johns Hopkins Universitys karttjänst Covid-19 utsågs till årets innovation av tidningen TIME.

Lägesbestämd information behövs i utvecklingen av hållbara smarta städer och samhällen med invånarnas behov i fokus. Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen, där geodata är en viktig datamängd, sker nu. Det möjliggör till exempel datadriven stadsplanering, med digitala tvillingar av städer, geografiska analyser, förstärkt verklighet (AR) och parametrisk design – för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Sverige har en satsning på artificiell intelligens (AI) och det innebär en ökad efterfrågan på geodata. AI är beroende av stora datamängder, och nationella datalabb på olika teman byggs nu upp. Många av dem innehåller geodata. Goda exempel på AI finns redan inom till exempel jordbruk och skogsbruk som bland annat använder sig av satellitdata och annan geodata.

2.2 Stora värden skapas genom samarbete

I kombination med den teknikutveckling som sker – med nya sätt att producera data, kraftfullare datorer och inte minst artificiell intelligens – innebär tillgången till geodata helt nya möjligheter för avancerade databearbetningar, visualiseringar och analyser. Organisationer som går över till att jobba datadrivet förändrar

spelplanen för beslutsprocesser på ett genomgripande sätt, och det skapar stora värden. Dessa möjligheter vill Geoforum Sverige inspirera till och skapa medvetenhet om.

Samverkan behöver förstärkas mellan statliga myndigheter, akademi, kommunerna och näringslivet för att uppnå de potentiella samhällsvinster som digitaliseringen kan leda till. Det krävs nya sätt att samarbeta och utbyta information, både inom och mellan organisationer. Som nationell arena och aktör, med medlemmar från såväl offentlig som privat sektor, har Geoforum Sverige en viktig roll i att vara med och driva utvecklingen framåt och göra verklig skillnad.

3. Organisation

Geoforum Sverige är en nationell intresseorganisation som verkar för att öka insikten om betydelsen av geodata inom smart och hållbar samhällsutveckling.

Vi är en medlemsdriven förening med medlemmar som är statliga myndigheter, kommuner, företag, högskolor/universitet och andra organisationer som samlar in, producerar, förädlar, analyserar och visualiserar geodata.

3.1 Medlemmar

Geoforum Sverige har en bred förankring i samhället genom cirka 200 medlemmar som representerar såväl privat som offentlig sektor samt akademi. Bland medlemmarna finns små och stora kommuner, teknik- och konsultföretag, statliga myndigheter med ansvar inom geodataförsörjning och digitalisering samt universitet och högskolor som bedriver forskning och utbildning inom geodataområdet. Medlemmarna arbetar inom processerna insamling, produktion, tillgängliggörande, analys, förädling och visualisering av geodata. Som medlem i föreningen Geoforum Sverige är medlemsorganisationer del av något större: ett nätverk som sträcker sig 35 år tillbaka i tiden men som alltid har blicken framåt.

3.2 Årsmöte

Årsmötet är Geoforums högsta beslutande organ. På årsmötet sker val av styrelse, fastställande av medlemsavgifter, budget och verksamhetsplan med mera.

3.3 Styrelse

Geoforum Sveriges styrelse bestämmer föreningens strategiska inriktning. Alla organisationstyper som finns bland Geoforum Sveriges medlemmar är representerade i styrelsen: statliga myndigheter, kommuner, företag, akademi och föreningar. Ledamöterna väljs in i styrelsen på grund av sin kompetens och sitt nätverk inom föreningens prioriterade fokusområden. Allt för att ge Geoforum Sverige goda förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag.

3.4 Kansli

Geoforum Sveriges verksamhet – arrangemang av fysiska och digitala mötesplatser, nätverksbyggande, omvärldsbevakning, kommunikation, påverkansarbete, och övrigt servicearbete för medlemmarna – utförs av Geoforum Sveriges kansli. Verksamheten leds av en vd som också är kanslichef. Kansliets personal (två personer under 2021) är anställda av servicebolaget ULI Service AB, som är helägt av föreningen Geoforum Sverige.

4. Vision

Geoforum Sverige – drivande inom smart och hållbar samhällsutveckling genom geodata och digitalisering.

5. Fokusområden

Geoforum Sverige verkar övergripande för att öka insikten om betydelsen av geodata inom smart och hållbar samhällsutveckling.

Under 2021 har föreningen valt följande fokusområden för verksamheten.

- Digital samhällsbyggnadsprocess och smarta hållbara samhällen med hjälp av geodata
- Öppna geodata för ökad digitalisering och samhällsnytta
- Ökad kunskap och kompetens inom och genom geodata.

5.1 Digital samhällsbyggnadsprocess och smarta hållbara samhällen med hjälp av geodata

Digitalisering av samhällsbyggandet sker nu. Alla aktörer inom samhällsbyggnadssektorn kommer att påverkas när mer data och mer avancerad teknik finns tillgänglig. Detta öppnar upp för möjligheter att effektivisera processer och optimera resursanvändning och flöden. En förutsättning för att nå de önskvärda effekterna när detta ska ske, är att den digitala informationen används smartare genom hela samhällsbyggnadsprocessen – från idé och planering till byggande, drift och förvaltning.

Geodata är grundläggande information i samhällsbyggnadsprocessen. Vi har som mål att Geoforum ska vara drivande och vägledande inom digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen och smarta hållbara städer och samhällen – med geodata som nav och effekter och samhällsnytta som drivkraft.

Geoforum vill se ett helt digitalt och obrutet informationsflöde i samhällsbyggnadsprocessen, vilket kommer att ge ökad kvalitet, kortare handläggningstider, lägre kostnader och bättre förutsättningar att kunna bygga socialt och ekologiskt hållbara städer och samhällen. För att uppnå detta behövs en gemensam informationsinfrastruktur och att data är standardiserade och av god/känd kvalitet.

När vi har harmoniserade datamängder från olika faser i samhällsbyggnadsprocessen kan vi också bygga upp digitala tvillingar av städer som kan effektivisera *processer och optimera resursanvändning och flöden*.

I utvecklingen av hållbara smarta samhällen som ger invånarna ett bättre liv, används digitalisering och ny teknik, som sakernas internet, sensorer, digitala tvillingar, virtuell och förstärkt verklighet och drönare. Geodata är en viktig komponent i sådan teknologi, och det lyfter vi fram

Geoforum Sverige vill förstärka rollen att vara en tydlig aktör i arbetet för en helt digital samhällsbyggnadsprocess. Vi stödjer och kompletterar pågående regeringsuppdrag och andra nationella initiativ för detta utvecklingsområde.

5.2 Öppna geodata för ökad digitalisering och samhällsnytta

Geoforum Sverige förespråkar en övergång till öppna geodata för ökad samhällsnytta.

Genom en växande vidareförädling av avgiftsfria geodata uppkommer stor samhällsnytta. Nya företag kommer att etableras och flera befintliga företag kommer att utvecklas. Inom proptech och fintech kommer användningen av geodata kraftigt att öka när öppna och avgiftsfria geodata tillhandahålls. Företag i länder där öppna geodata redan finns, kommer att etablera sig på svenska marknaden. Tillväxt inom artificiell intelligens (AI), förstärkt verklighet (AR) och VR kommer också att öka användningen av geodata när avgiftsfria geodata erbjuds. Helt nya tech-segment och affärsmodeller kommer dyka upp för att lösa de samhällsutmaningar som finns inom exempelvis klimatområdet. Öppna geodata är också viktigt i övergången till en helt digital samhällsbyggnadsprocess.

Vi jobbar för att kommuner och statliga myndigheter ska tillgängliggöra sina geodata som öppna data. Det skapar förutsättningar för snabbare digitalisering och ger samhällsnytta. Geoforum har förespråkat öppna geodata i tio år. Nu under 2021 ska det uppdaterade EU-direktivet om öppna data och PSI implementeras i Sverige, och ett förslag till den nya Öppna data-lagen finns framme.

För att möjliggöra offentliga öppna geodata finns det behov av att tillföra resurser. Myndigheter kan behöva få anslag som kompensation för bortfall av avgifter och för att tillgodose samhällets behov av kvalitetssäkrade geodata. Det kommer också att krävas kunskaps- och kompetensutveckling för att statliga myndigheter och kommuner ska kunna följa den kommande nya lagstiftningen.

5.3 Ökad kunskap och kompetens inom och genom geodata

Genom att använda geodata, i kombination med kunskap från professionen och forskningen inom aktuellt område, kan vi effektivisera verksamheter och få ökad datadriven kunskap. Det ger bättre beslutsunderlag för smart och hållbar samhällsutveckling.

Därför arbetar Geoforum Sverige för att öka kompetensen inom geodataområdet – hos de som idag arbetar med geodata och de som jobbar i samhällsbyggnadssektorn i stort. För att få fram mer geodatakompetens stöttar vi också initiativ för fler och bättre utbildningar inom geodataområdet, att öka söktrycket till dessa utbildningar samt att få in geodata och GIS i andra utbildningar inom samhällsbyggnadsområdet.

6. Arbetsätt

Geoforum Sverige verkar för smart och hållbar samhällsutveckling genom geodata och digitalisering. Det gör vi genom att:

- bedriva påverkansarbete – informera och ge råd till politiker och media samt svara på remisser
- erbjuda digitala event och mötesplatser för kompetensutveckling, inspiration och samarbeten
- löpande förmedla nyheter och analyser till våra medlemmar och omvärlden.

Geoforum jobbar kontinuerligt för att skapa möjligheter för samverkan och samarbeten inom/mellan statliga myndigheter, akademi, kommuner, branschföreningar, strategiska innovationsprogram samt näringsliv, för att uppnå de potentiella samhällsvinster som digitaliseringen kan leda till. Under 2021 kommer vi att arbeta med utveckling av vår organisation och samverkan med andra organisationer i syfte att kunna bedriva vår verksamhet på ett smartare sätt och tillsammans med andra driva digitaliseringsarbetet framåt.

Pandemin Covid-19 har orsakat stora utmaningar för oss alla. Begränsningar i sättet att mötas innebär att kraven på digitala möten och digitala verksamhetsprocesser ökat starkt den senaste tiden. Samtidigt är det av största vikt att pågående insatser för att implementera en digital plan- och byggprocess kan genomföras i ett högt tempo. Det pågår många initiativ för att utveckla den digitala infrastrukturen samt digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen för att nå uppsatta politiska mål. Detta kommer vi att ha högt upp på vår agenda även under 2021.

Vi är remissinstans för de centrala myndigheterna samt när nya lagförslag eller förändringar inom vårt område ska beslutas.

Geoforum kommunicerar via vår webbplats, LinkedIn och Twitter samt vårt uppskattade nyhetsbrev som når cirka 1500 prenumeranter. Här informerar vi om det senaste inom geodataområdet, nationella initiativ som rör vår sektor, goda exempel på användning av geodata och digitalisering, utbildningar, events och lediga jobb inom geodatasektorn. Geoforum analyserar och förmedlar information och sätter in initiativ i ett större sammanhang, exempelvis det som sker inom nationell politik, hos myndigheterna, i kommunerna samt inom forskning och innovation.

6.1 Arbetssätt inom våra fokusområden

Digital samhällsbyggnadsprocess och smarta hållbara samhällen med hjälp av geodata jobbar vi för genom att, som komplement till regeringsuppdrag och strategiska innovationsprogram:

- arrangera konferenser och mötesplatser, framför allt digitalt under 2021
- publicera och förmedla nyheter och omvärldsanalys
- skriva insändare och artiklar
- framföra våra budskap till beslutsfattare och svara på remisser
- bidra i utvecklingsprojekt
- medverka i andra aktörers event/poddar
- stötta strategiska innovationsprogram, exempelvis Smart Built Environment och Viable Cities som vi är partner till
- samarbeta med andra aktörer med uppdrag/intresse inom digital samhällsbyggnadsprocess.

Vi jobbar för **öppna geodata för ökad digitalisering och samhällsnytta** genom att:

- framföra våra budskap till beslutsfattare och svara på remisser
- lyfta behoven och goda exempel i egna och andras event
- publicera och förmedla nyheter och omvärldsanalys
- skriva insändare och artiklar
- samarbeta med andra aktörer med uppdrag/intresse inom öppna data.

Vi jobbar för **ökad kunskap och kompetens inom och genom geodata** genom att:

- erbjuda konferenser och andra mötesplatser för kompetenshöjning
- stödja initiativ till nya/fortsatta utbildningar av hög kvalitet inom geodataområdet
- publicera och förmedla nyheter
- samarbeta med andra aktörer med uppdrag/intresse inom kompetensfrågan
- framföra våra budskap till beslutsfattare och svara på remisser
- medverka i andra aktörers event/poddar
- förse Arbetsförmedlingen, universitet/högskolor och YH-myndigheten med information, till exempel om kompetens- och rekryteringsbehov inom både privat och offentlig sektor
- synliggöra utbildningsmöjligheterna inom geodataområdet på vår webb.

7. Mötesplatser

Den pågående pandemin orsakar begränsningar i sättet att mötas, och under 2020 har Geoforum börjat arrangera digitala event och mötesplatser. Under 2021 kommer vi att fortsätta erbjuda digitala event, arbeta med att utveckla dem samt utveckla våra fysiska mötesplatser så att de går att genomföra på ett tryggt sätt, så att vi möter framtidens sätt att mötas.

Vi erbjuder konferenser, webinarier och workshoppar för inspiration, kompetensutveckling, idérika samtal och samarbeten. Vi vill att deltagare på våra arrangemang ska ta del av det som ligger i framkant inom den tekniska utvecklingen och utveckling av organisation/ledning/styrning. Vi vill förmedla inspirerande exempel på möjligheterna med att jobba datadrivet – både till sektorn och till omvärlden. Företag, statliga myndigheter, kommuner samt akademien är alla lika viktiga aktörer för att vi tillsammans ska kunna hitta lösningarna på ”här-och-nu-problem” samt övervinna de hinder som finns för att realisera samhällsnyttan med geodata. Det ger vi exempel på under våra arrangemang.

Geoforum kompletterar de satsningar på kompetensutveckling som exempelvis sker i regi av Lantmäteriet, länsstyrelserna, Boverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Här följer information om arrangemang som Geoforum planerar för året:

7.1 Webbinarier och workshoppar

Under året kommer vi att erbjuda en mängd digitala event i kortare format, som webinarier, workshoppar och panelsamtal, inom våra utvalda fokusområden.

7.2 Arbeta smart inom planering & byggande 2021

Vi arrangerar *Arbeta smart inom planering och byggande* för 19:e gången i ordningen hösten 2021. Det är den viktigaste årliga konferensen om digital samhällsbyggnadsprocess. Även detta år genomförs arrangemanget digitalt i samarbete med föreningen BIM Alliance.

Konferensdeltagarna kommer att kunna ta del av många exempel på framgångar med att jobba datadrivet i samhällsbyggnadsprocessen. De stora hållbarhetsutmaningarna kopplat till klimat, urbanisering och segregation kräver nya lösningar och arbetsprocesser. Genom smart digitalisering, i kombination med kunskap från professionen och forskningen, kan vi effektivisera processerna, inkludera invånarna och få bästa möjliga underlag för att skapa hållbara städer och samhällen.

Vi ger också deltagarna utökade möjligheter att diskutera dessa viktiga frågor med varandra under detta digitala event.

7.3 Smart City Stockholm

Digital samhällsbyggnadsprocess och smarta hållbara samhällen med hjälp av geodata är ett av Geoforum Sveriges fokusområden och därför är Geoforum samarbetspartner till Smart City Stockholm. Smart City Stockholm är mötesplatsen för alla som är involverade i utvecklingen av smarta städer och urban innovation. Temat för konferensen är *Människan och hållbarhet i centrum för den smarta staden*.

Digitala korta event planeras som upptakt till större event eller mötesplats som eventuellt genomförs 2021.

Tillsammans med Stockholmsmässan, KTH och Stockholms stad jobbar vi för att skapa inspirerande innehåll på dessa event.

7.4 UAS Forum 2021

Drönare integreras alltmer i arbetsprocesser och effektiviserar vårt samhälle, och efterfrågan på en mötesplats inom området har varit stor (innan pandemin). UAS Forum 2021 planeras att genomföras 9–10 november i Linköping, och med digitala delar, tillsammans med BIM Alliance och UAS Forum Sweden. Mötesplatsen riktar sig till alla som vill diskutera, påverka och lära mer om hur vi i Sverige på bästa sätt kan ta tillvara potentialen med vår hjälpredda drönaren. Detta blir Geoforum Sveriges sjätte drönarkonferens.

7.5 Position – för digitalt samhällsbyggande 2030

Position 2030 – för digitalt samhällsbyggande 2030 är ett samarrangemang mellan Geoforum Sverige, Föreningen Sveriges Stadsbyggare, Samhällsbyggarna, Kartografiska sällskapet och BIM Alliance, som genomfördes första gången 2019. Möten kommer att hållas 2021 för att diskutera möjligheter och formerna för att eventuellt arrangera mötesplatsen längre fram.

8. Medlemsnytta

Geoforum Sverige

- uppmärksammar nya metoder och "best practice" som effektiviserar och ger samhällsnytta
- samarbetar över sektorsgränser och specialistområden för att stärka användningen av geodata
- får upp vikten av geodata för smart och hållbar samhällsutveckling på den politiska agendan, vilket främjar viktiga beslut om regelutveckling och finansiering som rör vårt område
- hjälper till att synliggöra geodatautbildningar och kompetens- och rekryteringsbehov inom både privat och offentlig sektor.

Medlemsnytta för din organisation:

- Geoforum jobbar för frågor som är viktiga för geodataområdets utveckling och ger organisationen värdefull omvärldsbevakning och ingångar till nya samarbeten
- Medlemmar är del av ett nätverk av aktörer från olika sektorer
- Medlemmar har möjlighet att nominera medarbetare till föreningens styrelse
- Geoforum är remissinstans för frågor med koppling till geodataområdet, och medlemmar har därför möjlighet påverka framtida lagstiftning och regleringar.
- Medarbetare hos medlemmar erbjuds rabatterade priser på Geoforums konferenser
- Medlemsorganisationer har möjlighet att sprida information om nyheter, projekt och event genom våra kanaler.

Medlemsnytta för dig som person:

- Genom Geoforum får du tillgång till ett brett nätverk inom GIS, geodata och samhällsbyggnad
- Du kan ta del av experters rön och branschkollegors erfarenheter och framgångsrika praktikfall samt diskutera viktiga framtidsfrågor på Geoforums medlemsexklusiva digitala och fysiska event för geodata-/samhällsbyggnadssektorn
- Genom Geoforums nyhetsbrev får du information om det senaste inom geodataområdet, politiska initiativ som rör vår sektor och goda exempel på användning av geodata och digitalisering.

På uppdrag av styrelsen:

Jenny Carlstedt

Ordförande Geoforum Sverige

Sofi Almqvist

VD Geoforum Sverige